

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-179/14

**Europos Komisija
prieš
Vengriją**

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas — Direktyva 2006/123/EB — 14 16 straipsniai — SESV 49 straipsnis — Įsisteigimo laisvė — SESV 56 straipsnis — Laisvas paslaugų teikimas — Apgyvandinimo, laisvalaikio ir (arba) maisto kuponų, kuriuos palankiomis mokestinėmis sąlygomis darbdaviai išduoda savo darbuotojams, išdavimo sąlygos — Apribojimai — Monopolis“

Santrauka – 2016 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas

1. *Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Paslaugos vidaus rinkoje — Direktyva 2006/123 — Nacionalinės teisės aktai, kuriais bendrovių filialams, esantiems kitose valstybėse narėse, draudžiama palankiomis mokestinėmis sąlygomis išduoti laisvalaikio korteles, kurias darbdaviai išduoda savo darbuotojams — Neleistinumas*

(SESV 52 straipsnio 1 dalis; Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123 14 straipsnio 3 punktas)

2. *Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Paslaugos vidaus rinkoje — Direktyva 2006/123 — Nacionalinės teisės aktai, kuriais bendrovės, palankiomis mokestinėmis sąlygomis išduodančios laisvalaikio korteles, kurias darbdaviai išduoda savo darbuotojams, įpareigojamos būti įsteigtos kaip komercinės bendrovės pagal nacionalinę teisę — Neleistinumas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123 15 straipsnio 1 dalis, 2 dalies b punktas ir 3 dalies a punktas)

3. *Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Paslaugos vidaus rinkoje — Direktyva 2006/123 — Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos teisė palankiomis mokestinėmis sąlygomis išduoti laisvalaikio korteles, kurias darbdaviai išduoda savo darbuotojams, numatyta tik bankams ar finansų įstaigoms, kurie turi atidare klientų aptarnavimo biurą kiekvienoje savivaldybėje, turinčioje daugiau kaip 35 000 šalies gyventojų, ir nuolatinę infrastruktūrą jos teritorijoje — Netiesioginė diskriminacija — Neleistinumas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123 15 straipsnio 1 dalis, 2 dalies d punktas ir 3 dalis)

4. *Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Paslaugos vidaus rinkoje — Direktyva 2006/123 — Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos laisvalaikio kortelių, kurias darbdaviai išduoda savo darbuotojams, išdavimas palankiomis mokestinėmis sąlygomis siejamas su nuolatinio padalinio buvimu atitinkamos valstybės narės teritorijoje — Neleistinumas*

(Direktyvos 2006/123 16 straipsnis)

5. *Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Sutarties nuostatos — Taikymo sritis — Darbdavių atliekamas šalto maisto kuponų išdavimas savo darbuotojams palankiomis mokestinėmis sąlygomis — Įtraukimas — Nacionalinės teisės aktai, kuriais sukuriamas monopolis viešajai įstaigai išduodant tokius kuponus — Apribojimas — Pateisinimas — Nebuvimas*

(SESV 49 ir 56 straipsniai)

1. Valstybė narė, nustatydamą ir toliau taikydamą teisės aktus, kuriais neleidžiama kitose valstybėse narėse įsteigtų bendrovių filialams, veikiantiems jos teritorijoje, pastarojoje veikti kaip laisvalaikio kortelių, kurias darbdaviai išduoda savo darbuotojams, palankiomis mokestinėmis sąlygomis išdavėjams, neįvykdo įsipareigojimų pagal Direktyvos 2006/123 dėl paslaugų vidaus rinkoje 14 straipsnio 3 dalį. Iš tiesų, toks apribojimas riboja paslaugų teikėjo laisvę pasirinkti tarp pagrindinio ar antraeilio įsisteigimo ir įsisteigimo atstovybės, filialo ar dukterinės bendrovės forma ir taip pažeidžia minėtą direktyvos nuostatą.

Tokio apribojimo draudimu, nenumatant galimybės jo pateisinti, siekiama užtikrinti, kad tam tikri įsisteigimo laisvės apribojimai, kurie Sąjungos teisėje laikytini darančiais didelį neigiamą poveikį tinkamam vidaus rinkos veikimui, būtų šalinami sistemingai ir greitai, ir todėl juo siekiama ESV sutartį atitinkančio tikslo.

(žr. 42, 44, 46, 48 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Valstybė narė, nustatydamą ir toliau taikydamą teisės aktus, kuriais kuponus, išduodamus savo darbuotojams, palankiomis mokestinėmis sąlygomis išduodančio subjekto statusas pripažįstamas su sąlyga, kad minėtas išduodantis asmuo būtų inkorporuotas į bendrovių grupę, kurioje, pirma, jis būtų komercinės bendrovės formos ir, konkrečiai, būtų pagal šios valstybės narės teisės aktus įsteigta akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė ir, antra, būtų pagal tuos pačius nacionalinės teisės aktus įsteigtos komercinės bendrovės dukterinė bendrovė, neįvykdo įsipareigojimų pagal Direktyvos 2006/123 dėl paslaugų vidaus rinkoje 15 straipsnio 1 dalį, 2 dalies b punktą ir 3 dalį. Tokiais atvejais iš paslaugų teikėjo reikalaujama, kad jis būtų juridinis asmuo, kad šiuo aspektu būtų komercinė bendrovė, kuri, be to, būtų konkrečios rūšies, ir kad jis būtų bendrovės, kuri pati yra komercinė bendrovė, dukterinė bendrovė.

Tokios sąlygos lemia, kad minėtam korteles išduodančiam asmeniui nustatomi keli įpareigojimai, susiję su jo teisine forma, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 2 dalies b punktą. Kai šie įpareigojimai susiejami su reikalavimu, kad paslaugų teikėjas ir bendrovių grupės, kuriai jis priklauso, dominuojanti bendrovė būtų įsteigta pagal šios valstybės narės teisę, o tai reiškia, kad jų buveinė būtų joje, Direktyvos 2006/123 15 straipsnio 3 dalies a punkte numatytos sąlygos neįvykdomos.

(žr. 64, 65, 67, 68 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

3. Valstybė narė, nustatydamą ir palikdamą galioti teisės aktus, pagal kuriuos galimybė išduoti korteles, kurias išduoda darbdaviai savo darbuotojams, palankiomis mokestinėmis sąlygomis numatyta tik bankams ir finansų įstaigoms, neįvykdo įsipareigojimų pagal Direktyvos 2006/123 dėl paslaugų vidaus rinkoje 15 straipsnio 1 dalį, 2 dalies d punktą ir 3 dalį, nes tik šios įstaigos gali įvykdyti sąlygas, numatytas šiuose teisės aktuose.

Iš tiesų, nors tokioje teisės nuostatoje nėra jokios tiesioginės diskriminacijos dėl to, kad joje neskelbiama jokia aiški sąlyga dėl tokių kortelių išdavėjo buveinės vietos, tačiau sąlyga, kad minėtas išdavėjas kiekvienoje šios valstybės narės savivaldybėje, kurioje yra daugiau kaip 35 000 gyventojų, turi turėti klientų aptarnavimo biurą, gali būti įvykdyta tik bankų ar finansų įstaigų, turinčių buveinę minėtoje valstybėje narėje. Todėl tokios sąlygos iš tiesų gali lemti tą patį rezultatą kaip sąlygos dėl tokios buveinės buvimo nustatymas.

Darant prielaidą, kad tokiais reikalavimais siekiama vartotojų ir kreditorių apsaugos tikslo, siekiant užtikrinti, kad tokie išdavėjai pasiūlytų pakankamai garantijų finansinio mokumo, profesionalumo ir prieinamumo atžvilgiu, reikia dar įrodyti, kad tokie reikalavimai tenkina minėtos direktyvos 15 straipsnio 3 dalies c punkte skelbiamas sąlygas, ypač sąlygą, susijusią su mažiau ribojančių priemonių nebuvimu siekiant nustatyto tikslo.

(žr. 71, 86–88, 91, 93 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

4. Valstybė narė neįvykdo įsipareigojimų pagal Direktyvos 2006/123 dėl paslaugų vidaus rinkoje 16 straipsnį, jei jos teisės aktais numatytas įsisteigimo jos teritorijoje buvimo reikalavimas, kad būtų galima išduoti korteles, kurias darbdavys išduoda savo darbuotojams, palankiomis mokestinėmis sąlygomis. Taip yra tuo atveju, jei minėta nuostata visi paslaugų teikėjai, siekiantys vykdyti minėtą kortelių išdavimo veiklą, įpareigojami minėtoje valstybėje narėje turėti nuolatinę infrastruktūrą, iš kurios faktiškai būtų užtikrinamas šių paslaugų teikimas.

Toks reikalavimas bet kuriuo atveju neįvykdo proporcingumo sąlygos, nustatytos šios direktyvos 16 straipsnio 1 dalies c punkte, nes paslaugų teikimo laisvę mažiau suvaržančios ir ribojančios priemonės, jeigu jos atitinka Sąjungos teisę, leistų pasiekti šiuos tikslus.

(žr. 105, 107, 116, 117 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

5. Valstybė narė neįvykdo įsipareigojimų pagal SESV 49 ir 56 straipsnius, jei jos nacionalinės teisės aktais sukuriama monopolis viešųjų įstaigų naudai kuponų, suteikiančių teisę įsigyti šalto maisto ir galinčių būti palankiomis mokestinėmis sąlygomis darbdavių išduotų jų darbuotojams kaip lengvata natūra, išdavimo srityje.

Iš tiesų, viena vertus, tokia veikla yra ekonominio pobūdžio, nes vykdoma už atlygį ir dėl to patenka į ESV sutarties nuostatų, susijusių su laisvu paslaugų teikimu, taikymo sritį. Šiuo aspektu nėra būtina, kad teikėjas siektų tikslo gauti pelno. Analogiškai aplinkybės, kad šiuose nacionalinės teisės aktuose numatyta, jog pelnas, gautas iš minėtos veiklos, turi būti naudojamas tik tam tikriems bendrojo intereso tikslams, nepakanka pakeisti nagrinėjamos veiklos pobūdį ir panaikinti jos ekonominį pobūdį.

Kita vertus, kadangi šiais nacionalinės teisės aktais šios ekonominės veiklos vykdymui taikoma išimtinė tvarka vieno viešojo ar privataus ūkio subjekto naudai, jais įtvirtinamas tiek įsisteigimo laisvės, tiek laisvės teikti paslaugas apribojimas.

Galiausiai nei socialinės politikos argumentai, nei vartotojų apsaugos ar darbo užmokesčio ir mokesčių politikos argumentai nepateisina tokio apribojimo.

(žr. 154, 157, 164, 167–173 punktus ir rezoliucinės dalies 2 punktą)